

Pušpanova vešča (*Cydalima perspectalis*) se širi po Sloveniji

Lena Marion¹, Tanja Grmovšek², Maja Jurc³

¹Tisa d.o.o., Cesta v Prod 84, 1000 Ljubljana, Slovenija

²Nega dreves ARBORIST Tanja Grmovšek s.p., Gospejna ulica 7, 2000 Maribor, Slovenija

³Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire, Biotehniška fakulteta, Univerza v Ljubljani, Večna pot 83, 1001 Ljubljana, Slovenija

4. seminar in delavnica iz varstva gozdov, 18.6.2013 , Maribor

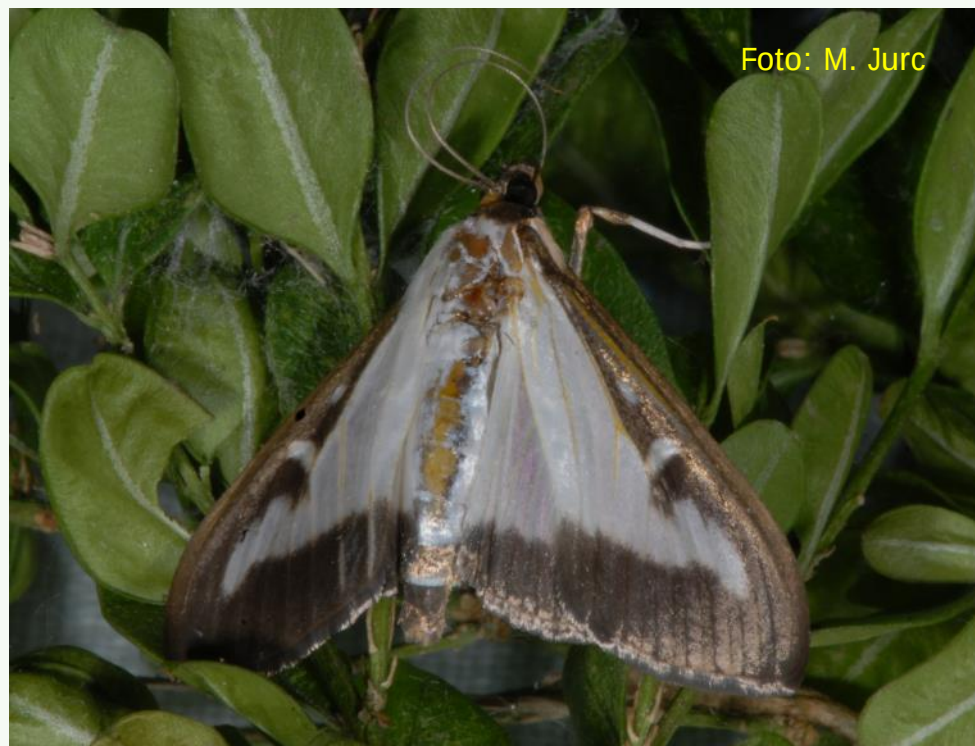
Naravna razširjenost: avtohtona v vzhodni Aziji (Japonska, Kitajska, Tajvan, Koreja, Daljni vzhod Rusije) in Indiji.

Gostiteljske rastline: gosenice se hranijo z listi in poganjki vrst rodu *Buxus* (*Buxus* species - npr. *B. microphylla*, *B. microphylla* var. *insularis*, *B. sempervirens*, *B. sinica*, *B. sempervirens* cv. „Aureovariegata“).

Status: bila je vključena na seznam Alert EPPO več kot 3 leta in v tem času ni bilo predlagano ukrepanje držav članic EPPO. Zato je, kot manj pomembna in manj nevarna vrsta, bila v letu 2011 izbrisana iz seznama.

Biologija: metulj ima čez razpon kril 40-45 mm. V naravnem arealu ima dve, tri ali celo štiri generacije na leto, imagi se pojavijo aprila / maja do septembra. Prezimuje kot jajčece.

Cydalima perspectalis (Walker, 1859) (Lepidoptera: Crambidae)

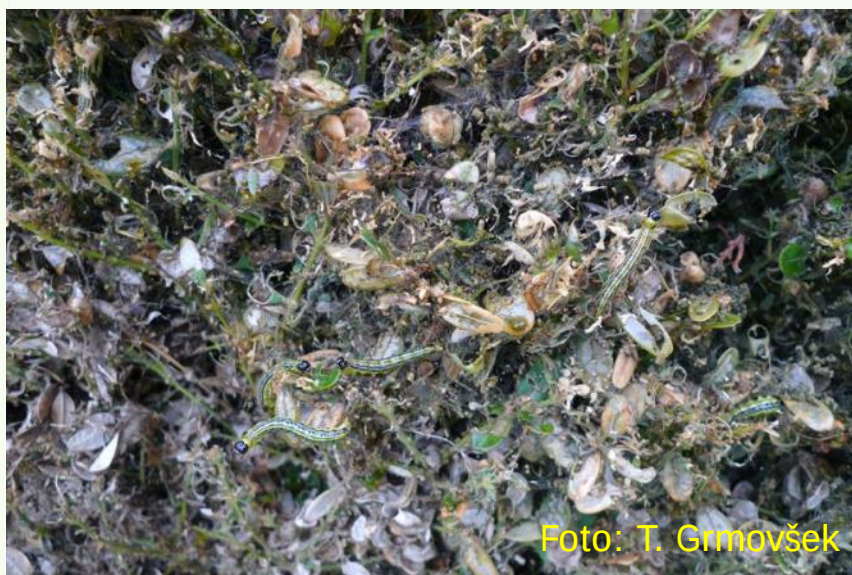
Podatki o biologiji vrste so za Evropo pomanjkljivi, na Kitajskem (Šanghaj), so bile zabeležene 3 do 4 generacije na leto, opazili so, da se gosenice levijo 6-7 krat. Gosenice se zabubijo na listih.

Simptomi napada : pokopališče Kamnica, Maribor

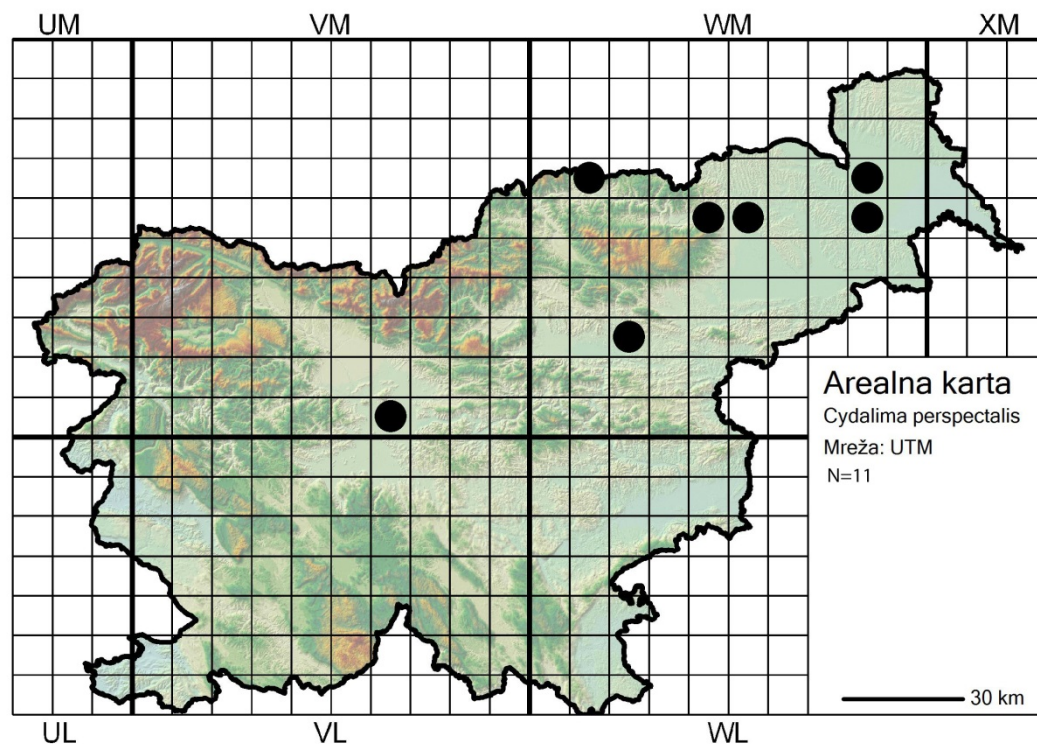

Gosenice se hranijo z listi in poganjki in močan napad lahko povzroči skoraj popolno defoliacijo rastlin.

Širjenje *C. perspectalis* v Evropi

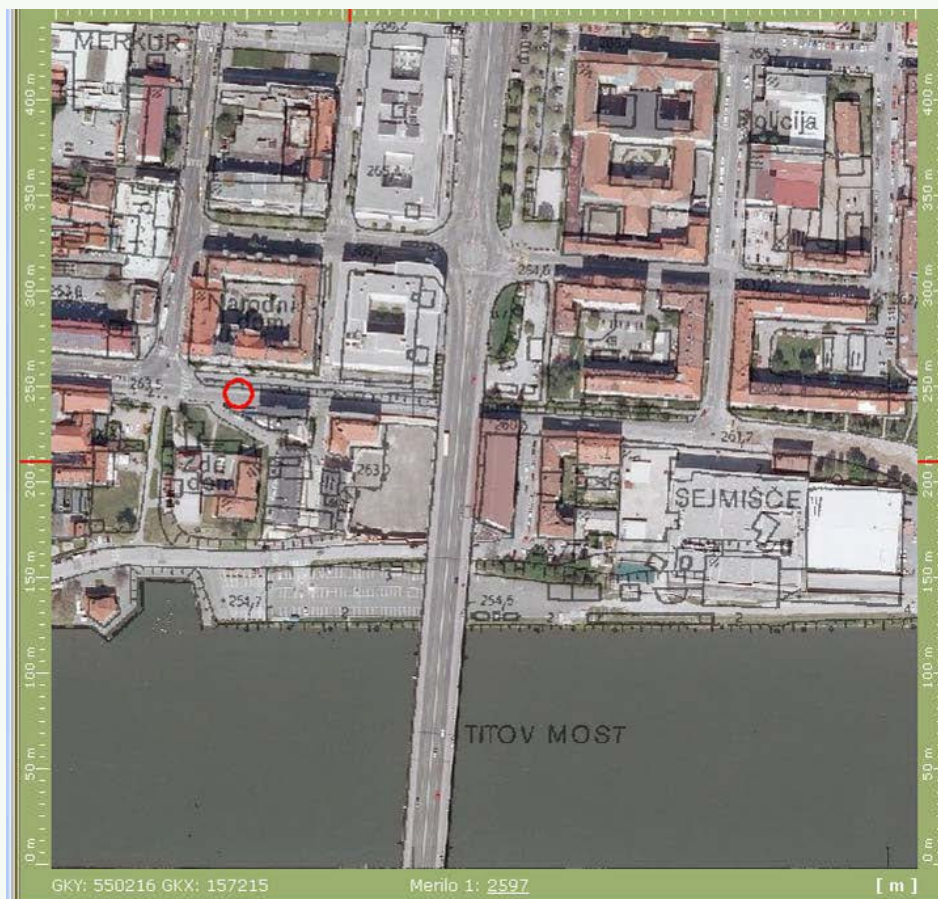
- prvič v Evropi zabeležena v Nemčiji leta 2007 (Baden-Württemberg - transport sadik pušpana)
- leta 2007 v Švici in na Nizozemskem
- leta 2008 v Franciji (Alsace), Veliki Britaniji (jug države)
- leta 2009 v Avstriji (Niederösterreich, Steiermark, Vienna, Vorarlbe)
- leta 2011 na Madžarskem, v Romuniji, Češkem, Turčiji, Iberijskem polotoku. Znana je tudi na Slovaškem, v Belgiji in Lihtenštajnu
- v **Sloveniji** je bila njena prisotnost prvič potrjena avgusta **2011** v **Ključarovcih v Pomurju** (Jež, 2012).

Univerza v Ljubljani
botaniška fakulteta

Areal *C. perspectalis* v Sloveniji:

2011: Ključarovci v Pomurju; 2012: Drevesnica Muta; 2013: Ljubljana (privatni vrtovi Brdo, vrt Merkator Brdo, privatni vrt Rožna dolina, vrt Oddelka za lesarstvo BF, privatni vrt na Dolgem mostu, Tivoli); **Maribor** - pokopališče v Kamnici, **Hoče Pivola**, Občina Hoče Slivnica – Botanični vrt Univerze v Mariboru, **Petanjci**, Občina Tišina – Vrt spominov in tovarištva na Petanjcih, **Tišina**, Občina Tišina – Park ob Bathyanijevem dvorcu na Tišini, **Slatina** v Rožni dolini, **Kozjak** (travnik ob lovskem domu sredi gozda).

Izbrana lokacija:
GKY:550159
GKX:157249

Lat: 46°33'26,64" (46,557400°)
Lon: 15°38'57,76" (15,649377°)

Naravne vrednote

Ni podatkov

bljani
kulteta

Maribor, Mestna občina Maribor – center

Zabeležena prisotnost pušpanove vešče na novi saditvi (iz leta 2011); maj 2013

- posamezne gosenice na novejših pušpanih

Izbrana lokacija:
GKY: 582864
GKX: 167925

Lat: 46°39'00,75" (46,650209°)
Lon: 16°04'39,98" (16,077772°)

Ni podatkov

bljani
kulteta

Petanjci, Občina Tišina – Vrt spominov in tovarištva na Petanjcih

Veliko žarišče pušpanove vešče v letu 2012

- popolnoma obžrti veliki sklopi iz odraslega pušpana, z več sto gosenicami; odstranitev grmovnic

Poti širjenja:

Odrasli metulji letijo, vendar ne na velike razdalje. Najpomembnejši način širjenja *C. perspectalis* je trgovanje z napadenimi rastlinami pušpana ali njegovimi deli. V Nemčiji je bilo ugotovljeno, da je bila *C. perspectalis* najdena v bližini skladišča ladijskega tovara, ki je bil uvožen iz Kitajske.

Ogroženost rastlin:

Širjenje pušpanove vešče po Sloveniji bi lahko ogrozilo drevesnice za vzgojo okrasnih rastlin ter okrasne in zgodovinske vrtove, v katerih je pušpan pomembna oblikovalska komponenta.

Lahko bi prišlo, gleda ne ekspanzivno širjenje, tudi do ogrožanja rastišč navadnega pušpana v naravi. V Sloveniji je *B. sempervirens* avtohton na osojnih suhih pobočjih v predalpsken fitogeografskem območju (Polhograjski Dolomiti), drugod kultiviran ter tu in tam podivjan (lokacija Kozjak!).

LOCUS: 1599357

GCS: 540080

GCS: 1599357

Lat: 46°34'35,96" (46,576656°)

Lon: 15°35'46,06" (15,596128°)

Ni podatkov

Lokacija: Medič, Kamnica
(travnik ob lovskem domu
sredi gozda)

Hvala za pozornost !

www.bf.uni-lj.si